PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

VOOR EIGEN-WIJZE KINDEREN

GASTOUDERBUREAU SPROET

INHOUD

Samen Sproet	4
In de praktijk	9
Pijler 1: Eigen-wijsheid	12
Pijler 2: Het bieden van emotionele veiligheid (=doel)	14
Pijler 3: Persoonlijke kwaliteiten bevorderen (=doel)	18
Pijler 4: Sociale kwaliteiten bevorderen (=doel)	22
Pijler 5: Het overbrengen van regels, normen en waarden (=doel)	26
Pijler 6: Diversiteit	30
Pijler 7: Gezondheid en natuurbeleving	34
Kwaliteit	40
Begeleiding & Coaching	48
Samen voor het kind	52

SAMEN SPROET

Je ziet het niet direct, maar achter die voordeur van dit huis bij jou in de buurt, bevindt zich een hele fijne, warme plek. Een plek waar kinderen spelen met vriendjes. Leren van oudere kinderen en helpen zorgen voor de kleintjes. Een plek waar gedeeld wordt en gespeeld. Gelachen en gehuild. Getroost en geknuffeld. Waar kinderen leren. Over zichzelf, elkaar en de wereld. Waar buiten wordt gefietst en gerend en met een bal wordt gerold. Waar met elkaar wordt gezongen en gegeten. Waar er rust is en wordt geslapen. Waar grenzen worden verlegd. Een plek waar kinderen helemaal zichzelf mogen en kunnen zijn.

Het is het huis van een gastouder van Sproet. Een bijzondere, liefdevolle gastouder die precies weet hoe de beste en leukste kleinschalige kinderopvang er voor haar en haar gastkinderen uit moet zien. Die ieder kind heel goed kent. Die weet wat hun lievelingsspeelgoed is en wie hun ouders, broers en zussen zijn. Die weet waar de uitdagingen van elk kind liggen en die weet hoe zij hen daarin kan begeleiden. Op haar eigen manier. En het is die gastouder die altijd oog heeft voor ieder kind. Die ieder kind echt ziet en die 's morgens met open armen ieder kind verwelkomt en die aan het eind van de dag jouw vrolijke kind weer aan jou overdraagt, na een heerlijke dag vol nieuwe ontdekkingen en avonturen.

Dat is onze Sproet gastouder. En daar zijn wij super trots op!

Want samen met hen werken wij. Juist omdat het om kinderen gaat. Eigen-wijze kinderen. En dus begeleiden, bemiddelen, faciliteren en helpen wij onze gastouders en ouders om de beste opvang te kunnen bieden aan onze (gast)kinderen.

Als ouders weten wij hoe kwetsbaar jonge kinderen zijn. Juist daarom realiseren we ons dat het niet je auto is die je ergens parkeert. Het gaat om je KIND. En voor jouw kind wil je alleen de beste en fijnste kinderopvang, waar het kan leren en spelen met andere kindjes. Onder begeleiding van een professional (de gastouder) die je volledig vertrouwt, door wie jouw kind helemaal wordt gezien en die met haar unieke opvang helemaal past bij jouw gezin.

Als gastouderbureau voelen wij een sterke verantwoordelijkheid en persoonlijke betrokkenheid om dit voor ieder kind te realiseren. Opdat ieder kind zich kan ontwikkelen op diens eigen-wijze.

ONZE KERNWAARDEN

1. EIGEN-WIJSHEID
2. PERSOONLIJKE AANDACHT
3. VERTROUWEN
4. OPEN COMMUNICATIE

UNIEKE MENSEN

Al haar hele leven houdt oprichter van Sproet, Monique Tekstra-van Lochem, zich bezig met de diversiteit van mensen en het creëren van een mooiere wereld voor kinderen. In 2010, Monique was op dat moment net zelf moeder, startte zij daarom Gastouderbureau Sproet, met als doel voor alle kinderen een liefdevolle, warme en kleinschalige opvangplek te vinden, waar ze écht worden gezien en in al hun eigen-wijsheid kunnen groeien en bloeien. Zoals zij wilde voor haar eigen kinderen.

Wat begon in Amersfoort is inmiddels uitgegroeid tot een landelijke organisatie, met als missie om aan alle kinderen in Nederland deze prachtige kinderopvang te bieden.

Gastouderopvang is dé ultieme vorm van professionele kinderopvang waarbij er echt oog is voor ieders wensen, talenten en unieke eigenschappen. Binnen gastouderopvang hoeven kinderen niet in het keurslijf van het beleid van een grote organisatie te passen, maar is er juist een grote diversiteit aan opvangplekken bij een verscheidenheid aan gastouders, waardoor we juist een kleinschalige kinderopvang kunnen vinden die helemaal bij jouw kind past.

VERBINDEN

Als Gastouderbureau Sproet is onze belangrijkste taak het creëren van verbinding. Verbinding met de ouders, de gezinnen. Met de gastouders. En natuurlijk met de kinderen. En het begeleiden, faciliteren en organiseren van de verbinding tussen alle betrokkenen. Want alleen samen kunnen wij de beste opvang creëren voor ieder kind!

Wij verbinden ouders, gastouders en kinderen vanuit onze persoonlijke betrokkenheid. We hebben aandacht voor iedereen en willen jou, jouw gezin, jouw kind en jouw gastouder écht (leren) kennen. Dat doen we door regelmatig met elkaar te spreken, op bezoek te komen en vooral door goed te luisteren en te observeren.

Zo ontdekken en leren we wat ieders unieke kenmerken, wensen, persoonlijkheden, omstandigheden, eigenschappen en talenten zijn. En kunnen we dat samenbrengen. Voor de kinderen.

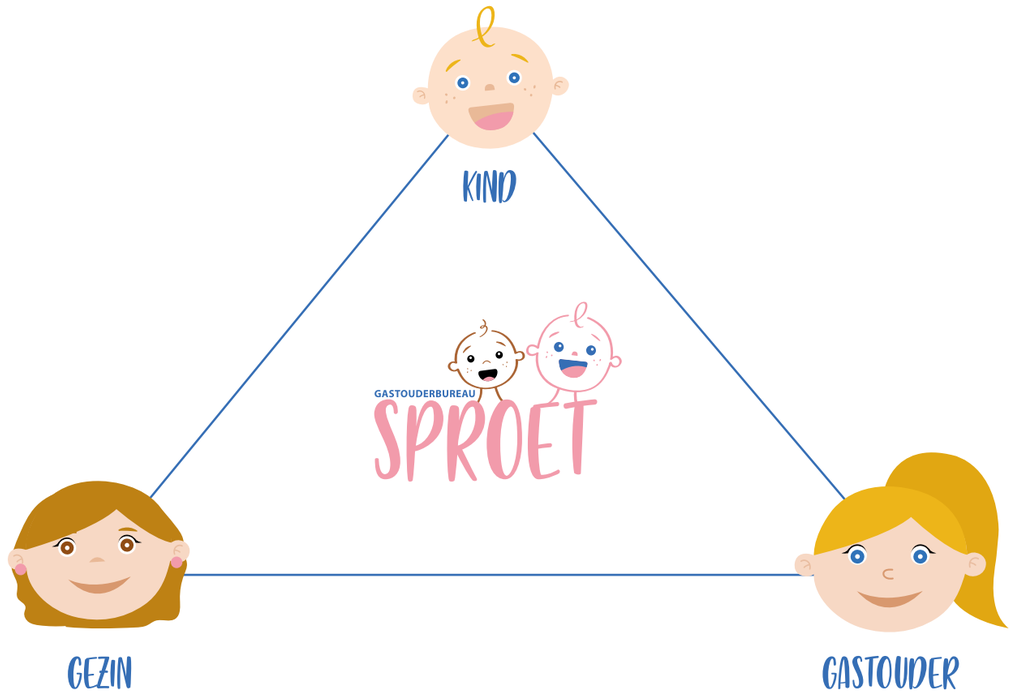

DUURZAME KINDEROPVANG

Onze betrokken aanpak met aandacht voor iedereen en het doel ouders, kinderen en gastouders persoonlijk met elkaar te verbinden, zorgt ervoor dat gastouderopvang via Sproet duurzaam is. Wij vinden de best passende gastouder voor jou en jouw kind. En ben jij gastouder? Dan vinden wij voor jou gezinnen die passen bij jou als persoon en bij jouw visie op kleinschalige kinderopvang. Doordat onze gastouders door ons worden gecoacht en begeleid in het uitvoeren van hun gastouderopvang op hun manier (uiteraard binnen de wettelijke kaders), ontstaat een grote diversiteit van kwalitatief hoogstaande kleinschalige kinderopvang, waarbij er altijd een is die perfect aansluit bij jou en jouw kind.

HET BESTE VAN EN VOOR IEDEREEN

Het is ons doel om alle betrokkenen, ouders, gastouders en kinderen in hun kracht te zetten. Zodat er een samenwerking in opvang ontstaat waarbij iedereen zich goed voelt en naar beste kunnen kan functioneren, op een manier die bij hen past. Voor jou als ouder betekent dit dat jij je kind brengt bij een gastouder, in wie jij het volste vertrouwen hebt en waarvan je weet en voelt dat jouw kind daar gewaardeerd en gezien wordt en het een geweldige dag heeft, terwijl jij werkt. Voor onze gastouders betekent dit dat zij opvang bieden die helemaal bij hen past en bij hun visie. Hierdoor zetten zij zich iedere dag vol enthousiasme in voor de kinderen om de beste en dus kwalitatief zeer hoogstaande, kleinschalige kinderopvang te bieden. Voor kinderen betekent dit dat zij kunnen groeien, ontdekken, ontwikkelen, leren en spelen. En vooral dat zij er helemaal mogen zijn, met alles wat bij hen hoort.

PEDAGOGISCHE KADERS MET RUIMTE VOOR EIGEN VISIE

De opvang van je kind is namelijk geen puur zakelijke aangelegenheid. Gastouderopvang draait om mensen, met ieder hun eigen wensen en behoeften. Dat begrijpen wij, voelen wij ons betrokken en daarin begeleiden wij je persoonlijk. In dit pedagogisch beleidsplan doen wij ons best de warmte en kwaliteit van de gastouderopvang die onze gastouders bieden te vatten, aan de hand van onze 7 pedagogische pijlers, die het fundament vormen van ons beleid, tezamen met onze kernwaarden.

Maar juist de diversiteit van onze gastouders is onze kracht en maakt ook dat alles wat je in dit document gaat lezen, door iedere gastouder op haar eigen manier wordt uitgevoerd. Binnen de in dit pedagogisch beleidsplan gestelde kaders.

Daarom lichten we deze kaders toe met praktijkvoorbeelden, zodat je een beeld krijgt van hoe het kan gaan. Om haar eigen visie op haar opvang te duiden heeft iedere gastouder een Pedagogisch Hart, een pedagogisch werkplan, waarin zij uitlegt hoe zij, binnen haar opvang, vormgeeft aan dit pedagogisch beleidsplan. Vraag hier gerust naar bij jouw gastouder! Ze laat het met veel trots aan je zien!

VERTROUWEN

Aan de basis van duurzame kinderopvang door een gastouder, voor jouw kind, ligt vertrouwen. Vertrouwen van ons in onze gastouders en dat zij altijd het welzijn en welbevinden van de kinderen voorop stellen en zich met hun hele hart voor hen inzetten. Vertrouwen van ouders en gastouders in ons, dat wij er voor je zijn, bij pedagogische vragen, een luisterend oor, advies, even meedenken en natuurlijk ook voor de zakelijke en financiële kant van de kinderopvang. Vertrouwen van ouders en gastouders in elkaar, dat beiden het beste willen voor het kind en open en eerlijk met elkaar communiceren. En vooral vertrouwen in het kind. In de eigen-wijsheid van ieder kind.

VOLG JE GEVOEL

Maar fijne gastouderopvang voor jouw kind begint met het hebben van een goed gevoel. En dat gevoel krijg je zodra je jouw gastouder ontmoet. Door naar jou te luisteren en onze gastouders te kennen, kunnen we jullie aan elkaar voorstellen. En kun jij pas echt voelen of deze gastouder(opvang) past bij jou en jouw kind.

Je bent van harte welkom om dat in levenden lijve te ervaren.

IN DE PRAKTIJK

EEN KIND MAG LEKKER KIND ZIJN

"Dat een kind lekker kind mag zijn, in een rustige, stabiele omgeving, zou niet bijzonder moeten zijn, maar dat is het in deze tijd van drukke, overvolle agenda's, vaak wel. In mijn opvang is er veel tijd en aandacht voor elkaar en voor de kindjes onderling. De kinderen worden maatjes van elkaar en ik ben een belangrijk, stabiel persoon, de 'oma', in hun eerste jaartjes."

- Annemiek, meer dan 23 jaar gastouder

AAN DE BASIS VAN DE ONTWIKKELING VAN EEN GEZIN

"Het contact met een gezin start vaak met een telefoontje. Meestal is het de moeder, zwanger van haar eerste kindje, die zich, maanden voor de uitgerekende datum, afvraagt hoe lang de wachtlijst is en hoe de inschrijving precies werkt. Zo ontzettend logisch! Het brengt mij meteen terug naar de tijd dat ik zwanger was en me bij mijn eerste positieve test al ging druk maken om de kinderopvang.
Eigenlijk zo gek, je hebt je kind nog niet eens en toch moet je al dingen gaan regelen voor als het geboren is! Om moeder gerust te stellen, beantwoord ik telefonisch alvast de eerste vragen en maken we een afspraak voor een intakegesprek. Hiervoor rijd ik naar de ouders thuis. Het is fijn als de andere ouder er ook bij aanwezig is, zodat ik het hele gezin kan leren kennen en zij beiden ook mij meteen leren kennen. Ik luister naar hun ideeën en wensen voor de opvang van hun aanstaande kindje en leg uit wat wij en onze gastouders voor hen kunnen betekenen. Meestal weet ik al na een paar zinnen welke gastouder het best bij hen zou passen. Dat is zo fijn als je de gastouders ook goed kent.
Als gastouder en ouders ermee instemmen, maken we een kennismakingsafspraak en bij een klik is de opvang geregeld. Het wachten is dan alleen nog op een goede bevalling en een gezond kindje.
Elke keer opnieuw is het zo'n feest om dat kindje vanaf de zwangerschap tot schoolleeftijd of soms langer, te zien groeien en ontwikkelen. En dat geldt ook voor de ouders trouwens.
Wij zijn betrokken vanaf het begin dat dit gezin ontstaat. Dat blijft een hele bijzondere en mooie rol."

- Annelien den Otter, gastouderbegeleider en moeder van 3 kinderen

VAN WARME VROUW DIE DOL IS OP KINDEREN, TOT FANTASTISCHE GASTOUDER, OP HAAR MANIER

"Ik kan mij nog goed herinneren dat een van onze gastouders contact met ons opnam. Ze werkte als caissière, maar wilde nu eindelijk gaan doen waar ze echt blij van werd: werken met kinderen. Het enthousiasme spatte door de telefoon, maar ze wist ook nog niet goed hoe ze dat kon aanpakken.
We spraken af en direct toen we elkaar ontmoetten voelde ik haar warmte. Ze is zo dol op kinderen en wil oprecht het beste voor hen allemaal. Het liefst overlaadt ze ze de hele dag met lieve woorden, knuffels en gezelligheid. Dus dat was waar haar opvang om moest draaien. Maar er was ook veel onzekerheid. Over zichzelf, of ze het wel zou kunnen en hoe ze het dan aan moest pakken.
Samen praatten we over hoe zij haar kenmerkende warmte in haar gastouderopvang kon gaan toepassen. De eerste kennismakingen met gezinnen volgden en bij ieder gesprek de gastouder direct volop aandacht voor het kind. In het begin wist ze niet goed hoe ze zo'n gesprek het best kon voeren, dus dat deden we samen. Zij verwelkomde elk gezin met veel warmte en hartelijkheid en richtte zich op het kind, terwijl ik aan ouders vroeg wat meer over hun kind te vertellen en de gastouder aan-moedigde over zichzelf te vertellen. Zo leerden ze elkaar kennen. Na een paar maanden startte haar opvang. Inmiddels werken we al 8 jaar samen en lopen de gezinnen met haar weg. De manier waarop deze gastouder haar opvang runt is echt haar manier en ik vind het ontzettend leuk en een eer dat ik haar heb mogen begeleiden en zien groeien tot de fantastische gastouder die ze nu is."

- Fleur, gastouderbegeleider en moeder van 3 kinderen

ONDERDEEL VAN MIJN EIGEN GEZIN

"Voor mij is gastouder zijn zo bijzonder, omdat ik ieder kind écht kan zien. In zo'n kleine groep is er veel rust en ruimte om kindvolgend te kunnen zijn. Je bouwt een hechte band op met kind én de ouders en zo worden zij ook echt een onderdeel van je eigen gezin. Zó waardevol!"

- Lilian, 3 jaar gastouder

IK BEN DEEL VAN HUN VEILIGE BASIS

"Soms kom ik, in de stad, kinderen tegen die bij mijn in de opvang zijn geweest. Dan word ik heel vriendelijk begroet en vaak komen er ook meteen leuke herinneringen naar boven, van toen ze bij ons thuis in de opvang zaten. Dat maakt me heel blij, want ik ken de meeste kinderen van baby af aan en het geeft me een fijn gevoel dat ik deel ben geweest van hun veilige basis."

- Claudia, 8 jaar gastouder

HUN KOSTBAARSTE BEZIT WORDT AAN MIJ TOEVERTROUWD

"Ouders geven hun kostbaarste bezit in vertrouwen aan mij en dan is het mijn opdracht om daar goed voor te zorgen. Ik vind het fijn dat ik mee mag gaan in de ontwikkeling van elk kind en ieder op zijn eigen tempo/manier. Met mijn aandacht, rust, ritme en regelmaat mogen ze kind zijn en zich ontwikkelen. Het is kleinschalige opvang in huiselijke sfeer. Het kind wordt echt gezien en krijgt aandacht en zorg die hij op dat moment nodig heeft. Het kind mag kind zijn."

- Gea, 30 jaar gastouder

PILER 1
EIGEN-WIJSHEID

ALLE KINDEREN HEBBEN EIGEN-WIJSHEID. ZE ONTWIKKELEN IN HUN EIGEN TEMPO EN OP HUN EIGEN MANIER. EN DOOR DIE EIGEN-WIJSHEID KENNEN ZE HEEL GOED HUN EIGEN GRENZEN. WIJ GELOVEN IN DE WIJSHEID DIE IEDER KIND VAN ZICHZELF HEEFT, WAARDOOR HET ZELF WEET WAT HET NODIG HEEFT EN WAT HET KAN OF WIL LEREN. HET IS AAN ONS (ALS OUDERS, GASTOUDERS EN GASTOUDERBUREAU) OM DIT TE ZIEN EN HEN DAARIN TE BEGELEIDEN EN TE BEKRACHTIGEN.

GRENZEN & UITDAGINGEN

Al tijdens het intakegesprek met de ouder(s) leren wij het kind en het gezin kennen. Als het kind er al is, horen we waar de ouders de talenten, wensen en uitdagingen van het kind zien. Op basis hiervan zoeken wij een gastouder die hierbij aansluit of aanvult, zodat het kind krijgt wat het nodig heeft. De gastouder leert het kind kennen binnen haar opvang. Door het kind echt te zien, te observeren en te ervaren, ontdekt zij waar de eigen-wijsheid van het kind zit. Door die eigen-wijsheid kunnen kinderen zelf vaak heel goed aangeven of ze genoeg gegeten hebben (buikje vol versus bordje leeg), of ze iets kunnen en of ze iets willen leren. De gastouder luistert en handelt hiernaar.

Dat is ook de reden dat de meeste van onze gastouders kindvolgend werken. Hierbij is er ruimte voor het kind om diens grenzen aan te geven en ook om aan te geven wanneer het juist een stapje verder wil gaan. Binnen haar opvang biedt de gastouder op haar eigen manier die uitdaging, waarbij altijd oog wordt gehouden voor de grenzen van het kind.

KINDEREN ONTWIKKELEN ZICH VAN NATURE

Kinderen zijn van nature leergierig en ontwikkelen zich al uit zichzelf. Bij voorkeur spelenderwijs. Wij willen ervoor zorgen dat de randvoorwaarden waarbinnen de kinderen zich bevinden, zo optimaal mogelijk zijn. Op die manier kunnen kinderen vanuit hun veilige basis en op hun eigen-wijze ook daadwerkelijk groeien in alle opzichten. Dat mag op hun eigen tempo en op hun eigen manier. Het is aan de gastouder om daar oog voor te hebben en binnen haar opvang mogelijkheden te creëren, zodat kinderen hiervoor de kans krijgen.

VERTROUWEN IN DE EIGEN-WIJSHEID

Wij vinden het belangrijk dat kinderen mogen vertrouwen op hun eigen-wijsheid en dat ze:

- Voor zichzelf opkomen zonder de ander uit het oog te verliezen
- Zelfstandig zijn en keuzes durven te maken
- Eigen talenten ontdekken en ontwikkelen
- Ontdekken hoe zij zelf, de ander en de wereld in elkaar zitten
- Plezier hebben en lekker in hun vel zitten

In de communicatie en interactie met de kinderen gaan wij uit van de mogelijkheden van ieder kind en handelen wij op respectvolle en creatieve wijze. Van onze gastouders verwachten wij eenzelfde handelswijze en verwachten wij dat zij kinderen spelenderwijs nieuwe dingen leert en ervaringen biedt.

IEDER KIND ÉCHT ZIEN

Ook verwachten wij van de gastouder dat zij ieder kind ziet voor wie die is en dat zij ziet wat ieder kind nodig heeft en op deze behoeften inspeelt. Alle kinderen weten of voelen van zichzelf wat zij kunnen, wanneer ze dat kunnen en zullen dat ook doen. Gastouders dienen een sfeer te creëren waarin ieder kind zichzelf kan zijn, waar zij liefdevol en respectvol naar ieder kind kijkt (en dat ook aan de kinderen leert) en luistert. En zo ieder kind écht ziet.

UIT DE PRAKTIJK

"De ouders van Sophie gaven aan dat zij nog maar 1x hoefde te slapen overdag. Toch merkte ik om 10.00u al dat ze heel moe en hangerig werd. Bij mij op schoot viel ze bijna in slaap. Ik heb haar toen even op bed gelegd voor een kort dutje. Ze had het vandaag toch echt even nodig."
- Hanneke, gastouder

"Kleine Bas stond al weken te kijken bij de glijbaan en zag hoe alle andere kinderen omhoog klommen en naar beneden gleden. Vandaag wilde hij het ook proberen. Hij vroeg of ik hem wilde helpen, dus ik ging erbij staan, maar liet hem zelf klimmen, zodat hij kon voelen tot hoe ver hij durfde te gaan. Terwijl hij omhoog klom zei ik hoe goed hij dat deed en dat als hij eraf wilde dat dat ook mocht. Hij klom drie treden en ging toen terug. Ik heb gezegd dat ik heel trots op hem was. Dat hij zo hoog was geklommen en ook dat hij het zo goed zei toen hij naar beneden wilde."
- Harmke, gastouder

PILER 2

HET BIEDEN VAN EMOTIONELE VEILIGHEID (=DOEL)

EEN KIND KAN EN ZAL ZICH PAS ONTWIKKELEN ALS HET ZICH VEILIG EN GEBORGEN VOELT.
DE GASTOUDER VORMT HIERIN MET HAAR KLEINSCHALIGE OPVANG EEN VEILIGE BASIS. HET FEIT DAT GASTOUDEROPVANG PER DEFINITIE KLEINSCHALIG IS EN MAAR ÉÉN VASTE VERZORGER KENT, MAKEN DE OPVANG PERSOONLIJK EN HECHTING MAKKELIJKER.

EEN GOED GEVOEL VORMT DE BASIS

Het gevoel van veiligheid voor het kind start met een goed gevoel van de ouder(s) voor de plek waar het kind wordt opgevangen. In het geval van gastouderopvang gaat het erom dat de ouder(s) een goed gevoel hebben bij de gastouder door wie hun kind wordt opgevangen. En andersom is ook van belang.

De gastouder moet ook een goed gevoel hebben bij het kind en diens ouders.
Hebben de ouder(s) of de gastouder dat goede gevoel niet? Dan voelt het kind dat en zal het zich onveilig voelen.

Dit is waarom wij bij iedere kennismaking benadrukken vooral te luisteren naar je gevoel. Zowel gastouder als ouder. De match kan op papier nog zo goed zijn, maar voel je het niet, dan laten we de opvang niet doorgaan. In het belang van de emotionele veiligheid van het kind.

HECHTING

Een jong kind hecht zich in de eerste levensjaren aan slechts een paar mensen. Dat zijn de mensen die het meest bij het kind betrokken zijn. Naast de ouder(s) speelt hierin de persoon die de kinderopvang verzorgt, een hele belangrijke rol, omdat ook zij het kind zo vaak zien.

Inherent aan gastouderopvang is de kleinschaligheid en het feit dat er sprake is van één vaste verzorger. Geen wisselende gezichten en dus een betere en makkelijkere hechting voor het kind. Die hechting zorgt ervoor dat een kind zich veilig voelt. Bovendien kan de gastouder de kinderen makkelijker en beter leren kennen, doordat de groep klein is. De gastouder creëert een veilige omgeving waar kinderen zichzelf kunnen zijn, plezier kunnen maken, zich lekker in hun vel voelen en ze vol zelfvertrouwen hun eigen-wijsheid mogen volgen.

Om de hechting en de emotionele veiligheid te bevorderen heeft zij regelmatig één-op-één momenten met de kinderen, waarbij ze bijvoorbeeld vraagt hoe het met ze gaat, even met ze knuffelt, of samen een puzzeltje maakt of een liedje zingt. Ook de verschoonmomenten zijn vaak waardevolle momenten waarop het kind even de volle aandacht van de gastouder krijgt.

DUIDELIJKHEID

Een andere belangrijke voorwaarde voor emotionele veiligheid is dat een kind weet waar het aan toe is. Dat de omgeving voorspelbaar en betrouwbaar is. Dit betekent bijvoorbeeld dat gastouder doet wat zij zegt en zegt wat zij doet. Dat zorgt voor duidelijkheid en dus veiligheid bij kinderen.

Dit houdt ook in dat de gastouder duidelijk communiceert over wat zij van de kinderen verlangt en reageert op vragen van de kinderen.
En het betekent dat zij het spel van de kinderen begeleidt, in de gaten houdt en ingrijpt waar nodig, waardoor de emotionele veiligheid ook in het spel tussen kinderen onderling gewaarborgd is.

SPELAANBOD DAT REKENING HOUDT MET DIVERSITEIT VAN KINDEREN

Een vaak onderschat onderdeel van de emotionele veiligheid van het kind is dat wat het kind ziet en ervaart in de omgeving. De opvangomgeving van kinderen moeten hen weerspiegelen. Het moet herkenning bieden en aantrekkelijk en uitnodigend zijn. Bijvoorbeeld in het spel- en activiteitenaanbod. Hierbij moet rekening gehouden worden met de leeftijden van de kinderen, maar ook met een diversiteit van achtergronden, culturen, uiterlijke kenmerken, geslacht etc.

Dit uit zich bijvoorbeeld door boekjes, speelgoed en spelletjes aan te bieden op kindhoogte, passend bij de verschillende leeftijden van de kinderen. Zo kan een kind zelf bepalen wat het kiest en/of waarover het iets nieuws wil leren of ontdekken.
In boeken, speelgoed en spellen kunnen verschillende gezinssamenstellingen voorkomen, mensen met diverse huidskleuren en culturen en een verscheidenheid aan man-vrouw-X rollen, zodat ieder kind zich hierin kan herkennen en/of erover kan leren.
Als een kind al in de eerste jaren in de kinderopvang leert over de diversiteit van mensen en in deze veilige omgeving leert dat dit normaal is, zal het ook de buitenwereld (als het ouder is), als veiliger ervaren.

INRICHTING VAN DE RUIMTE

Als gastouderbureau zien wij er bovendien op toe dat de inrichting van de ruimtes waarin de opvang plaatsvindt, ook fysiek veilig en kindvriendelijk is. Hiervoor voeren wij jaarlijks een risico-inventarisatie uit bij de gastouder thuis. De gastouderbegeleider vult samen met de gastouder, bij de gastouder thuis, de lijst in en loopt de punten in het huis na. Hoe de gastouder de risico's ziet en aanpakt wordt in overleg met de gastouderbegeleider bepaald. Ons uitgangspunt is wel altijd dat de opvangsituatie huiselijk is en blijft.

De gastouder zelf is verantwoordelijk voor het naleven van deze risico inventarisatie. De risico inventarisatie is altijd in te zien bij jouw gastouder. Vraag er gerust naar.

Voorbeeld 1

Tim is afgelopen weekend naar de kinderboerderij geweest en is er duidelijk nog helemaal vol en blij van als hij bij gastouder Annemieke binnenkomt.

Annemieke zet hem bij zich op schoot en luistert naar zijn uitgebreide verhaal. Ze vraagt naar alle dieren die hij heeft gezien en wat ze allemaal deden. Als Tim klaar is met vertellen springt hij van haar schoot en gaat met de andere kinderen spelen.

Voorbeeld 2

Gastouder Daphne heeft gisteren beloofd dat de kinderen vandaag mogen verven. Na het fruit eten legt Daphne het tafelkleed op tafel en zet ze de verf klaar. Terwijl ze de kinderen de schorten om doet, vraagt ze aan de kinderen of zij weten waarom zij dat doet en legt het uit. Ook vraagt zij aan de kinderen welke kleur verf zij willen. Jasmijn antwoordt: 'Ik wil die!' Daphne reageert hierop: 'Dus jij wilt de rode verf?'.

Voorbeeld 3

Schoonmaakmiddelen en scherpe messen moeten altijd buiten het bereik van kinderen worden geplaatst. Ook stopcontacten moeten altijd worden afgedekt. Bij gastouder Wendy hoeft er echter geen traphekje te worden geplaatst onderaan de trap, want zij zorgt ervoor dat de deur naar de gang, waar ook de trap is, altijd gesloten blijft.

Bij gastouder Babette is een open trap in de woonkamer en om te voorkomen dat kinderen daar zomaar de trap op kunnen gaan, plaatst zij wel een traphekje.

DE GASTOUDER HEEFT AANDACHT VOOR IEDER KIND. BIJVOORBEELD DOOR TE LUISTEREN NAAR DE VERHALEN OVER HET AFGELOPEN WEEKEND.

Illustratie uit ons eigen kinderboek: "Sproet, een fijne dag bij de gastouder", door Monique Tekstra-van Lochem, ISBN 9789083026848

PILER 3

PERSOONLIJKE KWALITEITEN BEVORDEREN (=DOEL)

EEN KIND LEERT HET MEEST VAN SPELEN. WIJ VINDEN HET DAAROM BELANGRIJK DAT HIERVOOR ALTIJD VOLDOENDE RUIMTE IS IN DE GASTOUDEROPVANG.

VRIJ SPEL & GEORGANISEERDE ACTIVITEITEN

Gastouders kunnen het spel van kinderen faciliteren, begeleiden en verrijken, zodat zij hun persoonlijke en sociale competenties kunnen ontwikkelen. Zij doen dit op het gebied van motoriek, creativiteit, taal en cognitie.

Dit stimuleert creativiteit, (senso)motorische vaardigheid, taalontwikkeling en kennis. Activiteiten waarin dit gebeurt zijn bijvoorbeeld knutselen, of voorlezen. Maar ook door kinderen te laten klimmen en vragen te laten stellen over dat wat ze ontdekken.

Sommige gastouders geven voornamelijk ruimte aan vrij spel. De kinderen krijgen dan alle ruimte en vrijheid om zelf te bedenken wat ze willen spelen. De gastouder begeleidt dit, neemt soms deel, of bedenkt, voortkomend uit dit vrije spel een andere activiteit.

Andere gastouders kiezen ervoor te werken volgens een vast schema. Soms wordt dit aangeduid met pictogrammen (plaatjes) van de activiteit, zodat kinderen precies weten wat er wanneer gaat gebeuren.

Belangrijk hierbij is dat het nooit te schools en verplicht wordt. Het is altijd speels en gebaseerd op spel. En wil een kind niet meedoen, dan is er ruimte voor iets anders.

ZELFSTANDIGHEID EN ZELFVERTROUWEN BEVORDEREN

Vanuit deze en andere activiteiten biedt de gastouder de kinderen de gelegenheid om te werken aan hun zelfstandigheid, zelfvertrouwen, veerkracht en flexibiliteit.

Wij bekijken met iedere gastouder hoe zij, in haar gastouderopvang ervoor kan zorgen dat de ruimte zelf, maar ook haar begeleiding van de kinderen zo georganiseerd wordt dat kinderen de mogelijkheid hebben om te spelen en er tegelijk van te kunnen leren. De gastouder kiest hierin in basis de manier die bij haar past, maar kijkt ook naar wat past bij de kinderen. Zij is hierin in principe kindvolgend, hoewel er ook een vooraf bedacht programma mag zijn. Zo kan ieder kind zijn eigen-wijsheid volgen en tot bloei komen. Ook leren zij zo hun eigen mogelijkheden, die van anderen en van de wereld kennen.

Zelfstandigheid en zelfredzaamheid worden bevorderd door kinderen bijvoorbeeld te leren en te stimuleren zelf hun jas en schoenen aan te trekken. Het zelfvertrouwen wordt bevorderd door de kinderen te motiveren en successen te vieren.

Voorbeeld 1

Bij gastouder Babette wordt gewerkt met een dagelijks terugkerend dagritme. Ieder dag rond dezelfde tijd wordt fruit gegeten, buiten gespeeld, geknutseld, gelezen, gedanst en vrij gespeeld. Dat biedt de kinderen duidelijkheid en ze weten wat ze kunnen verwachten.

Gastouder Hanneke start de dag altijd met vrij spel. Ze observeert de kinderen dan en afhankelijk van hun bui en energieniveau bepaalt zij de activiteiten van de dag. In de meeste gevallen laat zij de kinderen hun gang gaan en haakt ze aan bij het spel van de kinderen. Spelen zij dat ze in een groot kasteel wonen, dan stelt zij voor om met blokken of knutselmateriaal een kasteel te maken.

Voorbeeld 2

Bij gastouder Marijke is de opvangruimte zo ingericht dat kinderen toegang hebben tot al het spelmateriaal. Afhankelijk van het thema waarmee zij werkt wordt het spelaanbod gewisseld. Soms is er een winkeltje en gaan ze boodschappen doen in de supermarkt. En soms staat op die plaats het poppenhuis en mogen kinderen helpen met het voeden van de baby's.

GASTOUDERS LEREN KINDEREN ZELF HUN JAS AAN TE TREKKEN.

Illustratie uit ons eigen kinderboek: "Sproet, een fijne dag bij de gastouder", door Monique Tekstra-van Lochem, ISBN 9789083026848

PIJLER 4

SOCIALE KWALITEITEN BEVORDEREN (=DOEL)

BIJ DE GASTOUDER IS EEN KIND VRIJWEL NOOIT ALLEEN. NAGENOEG ALTIJD ZIJN ER ANDERE KINDEREN MET WIE HET KIND WORDT OPGEVANGEN. DOOR SAMEN TE SPELEN STUITEN DE KINDEREN OP SITUATIES, WAARBIJ DE GASTOUDER HEN HELPT EN ZE HIERIN BEGELEIDT. ZO KUNNEN KINDEREN LEREN ZICH IN TE LEVEN IN EEN ANDER, LEREN TE COMMUNICEREN, SAMENWERKEN, DELEN, HELPEN EN CONFLICTEN OPLOSSEN.

VERBONDENHEID

Het is ook aan de gastouder om te zorgen voor een gevoel van verbondenheid binnen de groep. Alle kinderen moeten weten en voelen dat zij erbij horen. Dit doet de gastouder door alle kinderen van alle leeftijden te betrekken bij de activiteiten, waarbij ieder op diens eigen niveau deelneemt en mits het slaapritme van de kinderen dat toelaat.
Oudere kinderen mogen vaak helpen om de jongere kinderen te verzorgen. Ze geven bijvoorbeeld een knuffeltje of speentje aan. En jongere kinderen leren van de oudere kinderen.

Gezamenlijke eetmomenten zijn vaak dé gelegenheid waarop alle kinderen met elkaar zijn. Veel sociale competenties komen hier aan de orde: elkaar helpen (bij het smeren van het brood), op elkaar wachten (omdat de gastouder eerst even een ander kindje helpt), keuzes maken (communiceren) etc.

NA-APEN

In de gastouderopvang wordt ook worden kinderen gestimuleerd zich te uiten en duidelijk te communiceren. Er is ruimte voor de verschillende emoties en ook voor vragen stellen. Niet weten is okee!

Verdrietig en boos zijn mag natuurlijk. De gastouder benoemt de emoties en geeft troost als dat helpend is. Of leidt het kind af, als dat beter past bij het betreffende kind of de situatie.

Mensen zijn sociale wezens en kinderen leren van anderen, door gedrag te kopiëren. Daarom is het van groot belang dat de gastouder zelf het goede voorbeeld geeft en letterlijk het gewenste gedrag voorleeft. En dat zij in de gaten houdt dat ook andere kinderen het gewenste gedrag vertonen of hen daarin corrigeert, indien nodig.

SAMEN DELEN

Speelgoed dat aanwezig is bij de gastouder moet gedeeld worden door alle gastkinderen. Dat is voor jonge kinderen soms best lastig. Het betekent dat ze iets niet alleen voor zichzelf hebben of dat ze even geduld moeten hebben totdat zij aan de beurt zijn. De gastouder begeleidt deze situaties als ze zich voordoen, als dat nodig is. Kinderen blijken zelf ook heel goed te zijn in het vinden van oplossingen en worden daarin ook gestimuleerd.

Ook de gastouder moet gedeeld worden. Niet iedereen kan tegelijk bij haar op schoot en de gastouder kan ook niet lange tijd al haar aandacht alleen richten op een kind, bijvoorbeeld als het naar bed gaat. Naarmate de opvang langer loopt, ervaren kinderen dat dit voor iedereen geldt en leren ze hier mee om te gaan. Van de gastouder verwachten wij dat zij duidelijk aan de kinderen uitlegt wat ze van haar kunnen verwachten of wat zij gaat doen.

Voorbeeld 1

Bij gastouder Freya is maar 1 loopfietsje. Meerdere kinderen willen op de loopfiets. Als Freya ziet dat de kinderen er samen niet uitkomen stelt zij voor om om de beurt een rondje te fietsen en dan even op de beurt te wachten.

Voorbeeld 2

Sophie bakt zandtaartjes en geeft gastouder Sanne er een. Sanne zit op de rand van de zandbak met een pop op schoot. Terwijl de andere kinderen kijken doet zij net alsof zij de pop ook een hapje van haar zandtaartje geeft.

DE GASTOUDER DRAAGT ZORGT VOOR EEN KLEINSCHALIGE OPVANG WAAR ALLE KINDEREN ERBIJ HOREN.

Illustratie uit ons eigen kinderboek: "Sproet, een fijne dag bij de gastouder", door Monique Tekstra-van Lochem, ISBN 9789083026848

PIJLER 5

HET OVERBRENGEN VAN REGELS, NORMEN EN WAARDEN: SAMEN LEVEN MET RESPECT VOOR ELKAAR (= DOEL)

WIJ LEVEN MET ELKAAR IN NEDERLAND. IN ONZE NEDERLANDSE SAMENLEVING KENNEN WE BEPAALDE NORMEN EN WAARDEN DIE BELANGRIJK EN VOOR IEDEREEN DUIDELIJK MOETEN ZIJN EN WAARAAN IEDERE INWONER VAN NEDERLAND ZICH MOET HOUDEN. KINDEREN KENNEN DEZE NORMEN EN WAARDEN NOG NIET EN KRIJGEN DIE GELEERD VAN DE MENSEN OM HEN HEEN. OOK BIJ DE GASTOUDER THUIS GELDEN REGELS, ALS EEN SOORT MINI-SAMENLEVING.

DUIDELIJKE COMMUNICATIE

Voor kinderen zijn alle regels nieuw en het is onder andere aan de gastouder om kinderen hiermee kennis te laten maken en ze daarin te onderwijzen. Zij moet grenzen aangeven en duidelijk zijn over de regels die in haar opvang gelden.
En ook belangrijk hierin is dat zij zichzelf ook aan die regels houdt.
Dus als kinderen in haar opvang altijd iets hartigs moeten eten op hun eerste boterham, dan moet zij dat zelf ook doen en dan geldt die regel voor alle kinderen.

NORMEN EN WAARDEN

Ook zijn er normen en waarden. Hierover wordt minder eenduidig gedacht. Zeker in de huidige multiculturele samenleving die Nederland is. Kinderen van verschillende (culturele) achtergronden worden opgevoed met soms verschillende normen en waarden. Deze komen soms overeen met de normen en waarden die gelden bij de gastouder en soms ook niet.

Ook hier is communicatie van groot belang. Door de gastouder en door ouders.
Al bij het intakegesprek met ouders proberen wij een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van wie het gezin is, welke waarden en normen belangrijk worden gevonden en wat de verwachtingen van de ouder(s) zijn voor de kinderopvang.

Door ons nauwe contact met gastouders kennen wij hen en hun opvang goed, waardoor wij weten welke normen en waarden er gelden.

Bij het maken van de match tussen gastouder en gezin, houden wij er rekening mee dat die normen en waarden overeenkomen en/of op elkaar aansluiten. Soms kan het namelijk juist heel waardevol zijn als de gastouderopvang een aanvulling biedt op de situatie thuis.

Om deze verbinding goed te kunnen maken en de verwachtingen helder te hebben, is het belangrijk dat zowel ouder(s) als gastouder ons en elkaar informeren over wat zij belangrijk vinden. Hier helpen wij graag bij.

FEESTDAGEN

Bij iedere gastouder thuis worden (bepaalde) feestdagen gevierd. Die maken deel uit van het overbrengen van cultuur. Gastouders vertellen vaak al bij het kennismakingsgesprek, in hun Pedagogisch Hart of op een ander moment welke feestdagen er in hun opvang worden gevierd.

Door veel gastouders worden verjaardagen, Sinterklaas en kerst uitgebreid gevierd en ook vader-, moederdag en Pasen. Ook Eid al-Fitr (Suikerfeest) wordt door sommige gastouders met de gastkinderen gevierd.

Verder zijn er gastouders die met de kinderen bidden voor het eten, of bijvoorbeeld christelijke liedjes luisteren.

Voor de doorbetaalde feestdagen, waarop gastouders vrij zijn volgen wij de richtlijn van de CAO Kinderopvang. Het gaat om deze feestdagen:

- Nieuwjaarsdag (1 januari)
- Tweede paasdag
- Koningsdag (27 april)
- Bevrijdingsdag (elk jaar op 5 mei)
- Hemelvaartsdag
- Tweede pinksterdag
- Eerste en tweede kerstdag

Daarnaast bieden wij al onze gastouders de vrijheid om buiten deze Nederlandse feestdagen ook een andere feestdag doorbetaald vrij te nemen. Dit kan bijvoorbeeld gaan om Eid al-Fitr, Holi, Jom Kipoer of een andere, voor de gastouder belangrijke feestdag. De gastouder dient tenminste 2 maanden voorafgaand aan deze feestdag door te geven aan ouders dat zij die dag vrij neemt.

GASTOUDERSPECIFIEKE REGELS

Zijn er andere regels of gewoonten die bij een specifieke gastouder gelden, dan legt ze die vast in haar Pedagogisch Hart en/of in haar eigen algemene voorwaarden of huisregels, die ze door ouders laat ondertekenen, zodat je precies weet waar je bij haar aan toe bent.

UITGANGSPUNTEN

Van een aantal normen en waarden vinden wij het belangrijk dat die sowieso door de gastouder aan de kinderen worden meegegeven, namelijk: respecteren van ieders eigenheid, duidelijkheid over regels, grenzen en manieren in de opvang en fouten maken mag!

Om de opvang goed te laten verlopen, is het ook van belang dat ouders zich aan de bij de gastouder geldende regels en afspraken houden.

Voorbeeld 1

Gastouder Anouk heeft als regel in haar opvang dat kinderen pas een nieuw spel mogen pakken als het oude eerst is opgeruimd. Lisa vindt dat lastig. Ze wil direct al spelen met de poppen en heeft geen zin om de duplo eerst op te ruimen. Gastouder Anouk ziet haar richting de poppen lopen en vraagt: "Wil jij met de poppen spelen, Lisa? Dan gaan we eerst even de duplo opruimen. Dat is de afspraak. Zal ik je helpen?". Ze ruimen samen de duplo op, waarna Lisa met de poppen kan spelen.

Voorbeeld 2

Gastkindje Ryan heeft twee moeders. Gastouder Marianne vraagt zich daarom af hoe zij om moet gaan met vaderdag. Ze gaat hiervoor in gesprek met de moeders van Ryan. Zij vertellen dat Ryan ook heel goed contact heeft met zijn biologische vader en dat hij dus misschien een knutselwerkje voor hem kan maken.

BIJ DE GASTOUDER GELDEN REGELS, BIJVOORBEELD DE HANDEN WASSEN NA HET BUITEN SPELEN, NAAR HET TOILET GAAN OF VOOR HET ETEN.

Illustratie uit ons eigen kinderboek: "Sproet, een fijne dag bij de gastouder", door Monique Tekstra-van Lochem, ISBN 9789083026848

PIJLER 6
DIVERSITEIT

GASTOUDEROPVANG IS DÉ KINDEROPVANGVORM WAARIN DIVERSITEIT DE BASIS VORMT.
ALLE GASTOUDERS ZIJN VERSCHILLEND EN OOK ALLE KINDEREN EN GEZINNEN MET WIE DE GASTOUDER EN WIJ SAMENWERKEN ZIJN ALLEMAAL UNIEK. WIJ VINDEN HET VAN GROOT BELANG EN TOEVOEGDE WAARDE DAT DIE DIVERSITEIT VAN IEDEREEN WORDT GEZIEN EN GERESPECTEERD.

WAT VERSTAAN WIJ ONDER DIVERSITEIT?

Diversiteit gaat veel verder dan alleen etniciteit, cultuur of religie. Onder diversiteit valt bijvoorbeeld ook: leeftijd, gezinssamenstelling, geslacht, seksuele geaardheid, woonsituatie, dieetwensen etc.

Daarom passen wij de volgende definitie toe: De variatie van mensen en alles wat bij hen hoort.

OPEN, NIEUWSGIERIG EN ONBEVOOROORDEELD

De kinderopvang is voor de meeste kinderen de eerste plek waar ze in contact komen met mensen die anders leven dan zij. Of die er anders uitzien dan de mensen in hun omgeving. Of die anders geloven, eten of doen dan zij gewend zijn.
Volwassenen vinden dat vaak spannend, want onbekend maakt vaak ook onbemind.
Voor kinderen geldt dat nog niet. Zij staan volledig open en onbevooroordeeld ten aanzien van alles wat anders is. Zij zien de verschillen wel, maar nemen dat gewoon aan als “okee, dus zo kan het ook” en gaan door met spelen.

Het is aan ons als volwassenen, ouders en professionals, om kinderen in die openheid, oprechte nieuwsgierigheid en oordeelloosheid te bevestigen en te stimuleren. Op die manier leren ze die houding mee te nemen als ze ouder worden en groeien ze op tot empathische, respectvolle en sociale volwassenen.

De basis hiervoor wordt al gelegd als ze nog heel klein zijn. En ligt hier een belangrijke taak voor ons als volwassenen rondom het kind.

Een paar tips om dit te doen met/voor je kind:

- Stel je open voor andere levenswijzen, niet om deze ook te gaan volgen of met het doel het met elkaar eens te worden, maar wel door te accepteren en te respecteren dat er mensen zijn die anders leven dan jij.
- Wees oprecht geïnteresseerd te zijn in de ander (bijvoorbeeld het kind of de gastouder) en diens achtergrond. Door vragen te stellen, om zo elkaar en elkaars gedrag beter te begrijpen. Je leert op die manier waarom iets voor die ander heel belangrijk is en waarom die leeft zoals die leeft.
- Heb geen oordeel. Aannames of invullen voor de ander, omdat je wel denkt te weten hoe iets zit, creëren juist afstand, omdat het vaak niet klopt. Neem het gedrag van de ander waar en zie het als ook een manier waarop iets gedaan kan worden. Je hoeft het er nog steeds niet mee eens te zijn, maar je kunt ook concluderen dat dit bij die ander hoort. Zonder verder oordeel.

Uiteraard zijn onze gastouderbegeleiders/pedagogisch coaches er om de gastouder en ouder(s) hierbij te helpen en te begeleiden.

ELKE GASTOUDER HEEFT EEN EIGEN VISIE OP KINDEROPVANG

Iedere gastouder is uniek. Ze heeft haar eigen levenswijze, geloofsovertuiging, cultuur, achtergrond en visie op de opvang. Dat juichen wij toe. Want zo is er altijd een passende gastouder te vinden die haar gastkinderen iets kan leren wat ze anders niet zouden kennen.
Door middel van onze coaching, stimuleren en motiveren wij onze gastouders hun eigen visie op kinderopvang, binnen onze kaders, vorm te geven en te uiten en begeleiden, helpen en steunen haar hierbij. Onze gastouderbegeleiders doen dit door tijdens coachingsgesprekken helderheid te krijgen over wat die visie is en met haar mee te denken hoe zij dit in de praktijk kan brengen.
Hierdoor kan de gastouder haar opvang uitvoeren vanuit haar hart. Vanuit dat wat zij belangrijk vindt en voelt zij zich gesteund en gemotiveerd om haar opvang naar haar beste kunnen te runnen. Dit leidt tot heel diverse, maar altijd kwalitatief hoogstaande kleinschalige kinderopvang, door al onze gastouders.

IEDER KIND IS UNIEK

Centraal in onze hele pedagogische visie staat dat ieder kind gezien wordt en mag zijn wie die is, met alles wat daarbij hoort. Ieder kind is immers uniek. Het brengt een eigen karakter, opvoeding en achtergrond (bijvoorbeeld cultuur of geloofsovertuiging) mee.
Het is van groot belang dat de gastouder het kind en alles wat bij hen hoort, goed kent.
Dit begint al bij de kennismaking met ouders en het koppelingsgesprek. Maar ook bij overdrachtsmomenten is het belangrijk dat de gastouder vragen stelt aan ouders, om het kind nog beter te leren kennen. Tegelijkertijd stimuleren wij ouders om alles wat van belang is aan informatie over het kind en henzelf, met de gastouder te delen en moeite te doen ook de gastouder te leren kennen.

Door iedere betrokkene (gastouder, ouder en kind) te zien als waardevol en uniek mens kan de opvang rond het kind nog beter georganiseerd worden en nog beter aansluiten bij ieders behoeften. Dat is waar wij in bemiddelen en begeleiden. Wij brengen de verbinding tussen iedereen tot stand en begeleiden deze, zodat de samenwerking zo optimaal mogelijk voor iedereen verloopt.
Door deze samenkomst van diversiteit onder kinderen en volwassenen kan uitwisseling plaatsvinden, waardoor er begrip komt van en voor elkaar.

DIVERSITEIT IN SPEL- EN ACTIVITEITENAANBOD

Om ook binnen het spel- en activiteitenaanbod van haar opvang een weerspiegeling van diversiteit te hebben, stimuleren wij gastouders om materiaal aan te bieden dat die diversiteit laat zien. Bijvoorbeeld door middel van kinderboekjes met kinderen met verschillende huidskleuren en leefsituaties. Een diversiteit aan poppen. Kookspulletjes in de speelkeuken die door kinderen van verschillende achtergronden worden herkend. En speelgoed waarin niet (alleen) de traditionele man-vrouw rollen worden vertegenwoordigd.
Het is ontzettend fijn als ouders hieraan een bijdrage willen leveren, door bijvoorbeeld lege verpakkingen mee te nemen van producten die zij zelf altijd in huis hebben.

MEERTALIGHEID

Met zoveel kinderen van verschillende (culturele) achtergronden kan het ook zijn dat deze kinderen thuis een andere taal spreken met hun familie, dan Nederlands.
In basis is Nederlands de voertaal bij gastouders. En in Fryslân mag dat ook Fries zijn.

Onderzoek heeft aangetoond dat het belangrijk is (voor het gevoel van veiligheid en hechting van het kind) om de thuistaal van kinderen te respecteren en ook daar aandacht voor te hebben in de opvang. Deze taal is immers de eerste taal van het kind en helpt het kind ook bij het leren van Nederlands.
Dit houdt in dat kinderen niet worden gecorrigeerd als zij iets zeggen in hun thuistaal, maar dat de gastouder probeert dit te begrijpen. Eventueel door vertaling te vragen aan andere kinderen of door van ouders een aantal woorden te leren in de thuistaal.
De gastouder zelf spreekt gewoon Nederlands (of Fries) met het kind, of legt in de taal van het kind uit hoe de zin of het woord is in het Nederlands (of Fries).

Het is ook een mogelijkheid dat de gastouder de taal van het kind leert (bijvoorbeeld omdat er meerdere gastkinderen zijn met dezelfde thuistaal), maar dit kan niet van de gastouder worden verwacht.

Denk bij meertaligheid en een andere thuistaal ook aan dialecten en gebarentaal.

Heeft de gastouder zelf een andere moedertaal dan Nederlands? Dan mag zij dit tijdens de opvang aan de kinderen meegeven. De voertaal blijft Nederlands, maar het werkt juist verrijkend voor kinderen als zij, tijdens de opvang, ook een andere taal horen. Dit draagt niet alleen bij aan hun taalgevoeligheid, maar laat hen ook de diversiteit van mensen, culturen en talen ervaren en geeft hen een completer wereldbeeld.

UIT DE PRAKTIJK

"Ik vind het super leuk dat ik verschillende culturen in mijn opvang heb. Een Nederlands/Marokkaans kindje. Een Nederlands/Russisch kindje. Ik leer dus ook Marokkaanse en Russische woordjes. Dit moedig ik aan. Zoals bijvoorbeeld dag te zeggen, in het Nederlands, maar in het Russisch. Dat is "pake pake" . En in het Marokkaans bijvoorbeeld is kus "bussa".
- Nazia, gastouder

"Ik leer de kinderen ook Spaanse woorden. Dat pakken ze heel snel op. Aan tafel bijvoorbeeld kennen ze soms het woord 'kaas' niet, maar wel het Spaanse woord 'queso'. Dus als ik aan tafel vraag: 'Wat wil je op brood?', dan roepen ze queso! Een ander woord dat ze veel gebruiken is 'mas', dat betekent 'meer'. En als we onderweg zijn, met de fiets of lopend, dan leer ik ze ook woorden in het Spaans. Zoals eend, dat is 'pato' of kat, dat is 'gato', kikker is 'sapo' of koe, dat is 'vaca'. En als ik nu een boek voorlees in het Nederlands, over dieren, dan benoem ik die dieren ook in het Spaans.
- Claudia, gastouder

Voorbeeld 1

Gastouder Anne merkt dat een van haar gastkindjes niet goed weet hoe het keukentje werkt. Ze gaat er wel naartoe, maar speelt niet. In een gesprek met haar ouders, waarin Anne vraagt wat er thuis wordt gegeten en hoe er thuis wordt gekookt, vertelt moeder dat zij vaak rijst eten, dat gekookt wordt in een rijstkoker, of dat er wordt gekookt met een tajine. Anne gaat vervolgens naar de kringloop en koopt er een kleine rijstkoker en tajine. Ze zet het in het keukentje en al de volgende dag loopt het kindje vrolijk het keukentje in en bereidt er een maaltijd.

Voorbeeld 2

Bij gastouder Lotte komen alleen witte kinderen. Lotte realiseert zich dat de wereld uit meer huidskleuren bestaat en dat kinderen die op latere leeftijd alsnog zullen tegenkomen. Ze wil niet dat de kinderen dan verbaasd zijn. Daarom leest Lotte regelmatig voor uit kinderboekjes, waarin kinderen voorkomen van verschillende huidskleuren. Ook speelt ze spelletjes waarin ze de huidskleuren benoemt.

Voorbeeld 3

Mila en Luca spelen met de duplo. Mila vertelt dat het vrouwtjespoppetje dat zij in haar hand heeft, piloot is en gaat vliegen. Dan zegt Luca: "Dat kan niet! Meisjes kunnen geen piloot zijn!". Gastouder Lieke ziet het gebeuren en gaat in gesprek met Luca en Mila. Ze legt uit dat iedereen kan doen en zijn wat die wil en dat het niet uitmaakt of je een jongen of een meisje bent.

ALS DE GASTOUDER WEET DAT HAAR GASTKINDJE MOSLIM IS EN DUS GEEN VARKENSVLEES MAG ETEN, DAN KAN ZIJ ERVOOR ZORGEN DAT ER GEEN SMEERWORST OP BROOD KOMT.

Illustratie uit ons eigen kinderboek: "Sproet, een fijne dag bij de gastouder", door Monique Tekstra-van Lochem, ISBN 9789083026848

PILER 7
GEZONDHEID EN NATUURBELEVING

KINDEREN LEREN DOOR TE IMITEREN. DAT HOUDT IN DAT WIJ VAN ONZE GASTOUDERS VERWACHTEN DAT ZIJ HET GOEDE VOORBEELD GEVEN TEN AANZIEN VAN EEN GEZONDE LEEFSTIJL, ZODAT DE KINDEREN DIT ZULLEN ZIEN ALS NORMAAL EN DIT ZELF OOK ZULLEN NADOEN.

ETEN & DRINKEN

In basis adviseren wij gastouders de richtlijnen van het Voedingscentrum te volgen, echter ook hierin vertrouwen wij op de eigen-wijsheid van gastouders. Over voeding en wat wel en niet gezond is wordt veel gediscussieerd en niet iedereen zit hierover op een lijn. Wij kiezen ervoor om onze gastouders niet te verplichten zich te houden aan eet- en drinkregels die wij voor hen opstellen. Gastouderopvang vindt plaats vanuit een gezinssituatie en de eet- en drinkgewoonten die de gastouder aanhoudt in haar opvang, sluiten vaak aan op de gewoonten die zij ook met haar eigen gezin heeft.

Wel bespreken wij met iedere gastouder wat haar kijk is op 'gezond eten en drinken' en hoe zij daar in haar opvang mee omgaat. De gastouder dient dit ook te bespreken met de ouders van haar gastkinderen. Indien nodig geven wij aan waarin zij wellicht gezondere keuzes zou kunnen maken. Tips hiervoor halen wij uit de do's en don'ts van het Voedingscentrum. In het algemeen adviseren wij gastouders als drinken bij voorkeur water en thee te geven aan de kinderen. Bij de lunch volkorenbrood met licht hartig beleg. En als tussendoortje vers fruit of verse groente.

Pas als de gastouder zelf achter haar eigen keuzes staat, zal zij die keuzes ook voorleven en structureel toepassen in haar opvang.

Heb je als ouder(s) zelf specifieke voorkeuren ten aanzien van het eten en drinken van jouw kind, of heeft jouw kind allergieën of dieetwensen? Geef dit dan al aan bij het intakegesprek met ons en bespreek het met de gastouder bij het koppelingsgesprek. Op die manier kan zij hier rekening mee houden.

BORSTVOEDING

Indien een kindje borstvoeding krijgt mag de moeder zelf bij de gastouder komen voeden (in overleg met de gastouder en als de opvangsituatie dat toelaat) of moedermelk kan worden meegegeven. Wordt de melk binnen acht uur na het afkolven gebruikt, dan kan de melk buiten de koelkast bewaard worden. Wordt het langer dan acht uur na het afkolven gebruikt, bewaar de melk dan achterin en onderin de koelkast, daar is de temperatuur het meest constant.

BEWEGING

Officieel gelden in Nederland alleen richtlijnen voor beweging van kinderen vanaf 4 jaar. Maar wij vinden dat juist ook voor kinderen onder de 4 jaar beweging van groot belang is. Kinderen bewegen in principe uit zichzelf, mits zij daarvoor de gelegenheid krijgen.

Daarom verwachten wij van onze gastouders dat zij die gelegenheid bieden. Dat houdt in dat zij zorgen dat de opvangruimte zo is ingericht dat er voldoende beweegruimte is. Maar het betekent ook dat zij de kinderen uitdagen om te bewegen op een manier die past bij hun leeftijd en die afwisselend is. Een peuter kan bijvoorbeeld rennen en lopen, op een loopfiets, of klimmen. Voor een baby betekent dit dat zij zoveel mogelijk in vrijheid kunnen bewegen, liever op een speelkleed op de grond, dan in een box, eventueel met een babygym of ander speelgoed. En dat de gastouder de baby onder begeleiding ook op de buik legt.
Voor baby's is het ook van belang dat zij alleen in (wip)stoeltjes zitten als dat echt nodig is, bijvoorbeeld om een fruithap te eten.
Binnenshuis kan bewegen gestimuleerd worden door dagelijks te dansen of een parcours op te zetten waarbij de kinderen moeten kruipen, klimmen, springen en lopen.

Ook hier geldt weer dat de gastouder haar eigen-wijsheid volgt en doet wat bij haar past en wat bij de (groep van) kinderen past. De ene gastouder heeft iedere dag een vast dansmoment met de kinderen, terwijl de andere gastouder ervoor kiest om met de kinderen naar de speeltuin te gaan.

NAAR BUITEN

Naar onze mening is het voor iedereen, groot en klein, belangrijk om elke dag naar buiten te gaan. Zeker ook kinderen worden niet vrolijk van een hele dag alleen maar binnen zitten. Daarom verwachten wij van onze gastouders dat zij iedere dag tenminste een keer met de kinderen naar buiten gaan.

Soms kan dat heel gemakkelijk, omdat er een tuin is waar de kinderen fijn kunnen spelen. Gastouders die geen tuin hebben, bijvoorbeeld omdat ze in een flat wonen, moeten wat meer organiseren om toch met de kinderen buiten te komen. Samen met de gastouder kijken wij naar de buitenmogelijkheden bij haar. We kijken naar vervoersmiddelen en locaties bij haar

in de buurt waar zij de kinderen in de buitenlucht kan laten spelen. In de praktijk blijkt dat het voor alle gastouders mogelijk is om regelmatig met de kinderen buiten te komen.

Als ouder kan het om deze reden wel belangrijk dat kinderen zijn voorzien van een goed passende (regen)jas, schoenen of laarzen en in de winter eventueel ook muts, sjaal en handschoenen.

Alleen als het weer te bar en boos is kan de gastouder overwegen om die dag niet naar buiten te gaan. Dat geldt ook voor dagen waarop het te warm is. De gastouder volgt het advies van de GGD bij hitte:

Een overzicht van tips om het huis koel te houden en hoe om te gaan met hitte is ook als document te vinden in het Sproet portaal.

De gastouder bepaalt ook hierin zelf hoe zij met de kinderen naar buiten gaat en wat zij daar doen. Voor de ene gastouder is een wandeling naar de bakker, het moment waarop ze buiten zijn. Voor de andere gastouder is dat eindeloos struinen, spelen en rennen in het park.

ROKEN

Het is wettelijk bepaald dat in het huis van de gastouder waar de opvang plaatsvindt nooit gerookt mag worden. Niet tijdens de opvang, maar ook niet buiten opvangtijden om. Nooit.
In verband met de voorbeeldfunctie van een gastouder voor de kinderen hebben wij een sterke voorkeur voor niet-rokende gastouders. Rookt de gastouder wel, dan mag zij dit nooit doen in het zicht van de kinderen. Wij bespreken met haar wanneer en waar zij kan roken, buiten het zicht van de kinderen, zonder dat dit ten koste gaat van (het toezicht op) de opvang.

Die invloed hebben wij helaas niet op het gehele gezin. Echter, als de partner van de gastouder rookt willen wij niet dat deze dat doet in het zicht van de kinderen. De partner mag dus roken tijdens de opvang, maar moet daarvoor sowieso naar buiten en niet in het zicht van de kinderen. In aanvulling hierop mogen er ook nooit sigaretten, sigarettenpeuken of (volle) asbakken binnen bereik van de kinderen zijn. Op deze manier willen wij bijdragen aan de rookvrije generatie. Voor meer informatie hierover verwijzen wij je graag naar onderstaande QR-code:

ZIEK KIND

Als een kind ziek is, is dat als eerste vooral vervelend voor het kind zelf. Maar voor ouders kan het ook ‘onhandig’ zijn, omdat je misschien zelf het liefst thuis blijft om voor je kind te zorgen, maar ook moet werken. In vrij veel gevallen kan jouw kind gewoon naar de gastouder, als het ziek is. Het is hierbij wel van groot belang dat je de gastouder, voordat de opvang start (dus niet bij binnenkomst bij de gastouder thuis), informeert over de ziekte van je kind en met haar overlegt wat jouw ideeën zijn. Zij zal dan aangeven of zij jouw kind wel of niet kan opvangen. Dit gebeurt ook als het kind gedurende de opvangdag ziek wordt. De gastouder neemt dan zo snel mogelijk contact op met de ouder(s) van het kind om te overleggen.

Hierbij houdt de gastouder rekening met het volgende:

- De gezondheid en het welbevinden van jouw kind
- De gezondheid en het welbevinden van de andere kinderen
- De gezondheid en het welbevinden van haar eigen gezin

Concreet houdt dit in dat de gastouder altijd eerst zal kijken naar hoe het met het zieke kind gaat. Heeft het verhoging maar loopt het vrolijk rond en doet het mee, net als anders, dan is er geen probleem en mag het kind gewoon komen. Heeft het kind geen verhoging, maar is het toch duidelijk dat het zich niet goed voelt, veel op schoot wil en eigenlijk het beste af is bij de ouder(s) thuis? Dan zal de gastouder het kind niet opvangen, of contact opnemen met de ouders om het kind te laten ophalen.

Ook zal de gastouder meewegen of het zieke kind dusdanig veel aandacht vraagt dat dit ten koste gaat van de aandacht en zorg voor de andere kinderen. En op de derde plaats relateert zij de zorgbehoefte van het zieke kind aan de gezondheid en het welbevinden van haar eigen gezin.

Wij houden geen algemene zogenaamde ’38-graden-grens’ aan, waarbij alle kinderen met een temperatuur van meer dan 38 graden worden geweigerd in de opvang. Wel wordt er altijd gekeken naar het kind zelf.

Ook hierbij is het weer de gastouder die uiteindelijk bepaalt hoe zij in haar opvang omgaat met zieke kinderen. Wij verwachten van onze gastouders dat zij hierover zelf duidelijkheid geeft aan de ouders, bijvoorbeeld via haar Pedagogisch Hart.

Voor infectieziekten en besmettingsgevaar, waardoor opvang mogelijk niet kan plaatsvinden, verwijzen we je graag naar de informatie in jouw portaal op ‘Mijn Sproet’. Deze informatie is afkomstig van de GGD.
In het algemeen geldt dat wij het advies van de GGD opvolgen waar het gaat om weigeren of accepteren van opvang van een ziek kind.

ZIEKE GASTOUDER

Hoewel onze gastouders vrijwel nooit ziek zijn, kan het toch gebeuren dat een gastouder een keer ziek wordt. Als dat gebeurt neemt zij in een zo vroeg mogelijk stadium contact op met de ouder(s) van haar gastkinderen. In dat contact geeft zij zelf aan of zij kan opvangen of niet. Ook hierbij neemt zij het welbevinden en de kwaliteit van haar opvang mee in haar afweging.
Belangrijkste in haar besluitvorming is altijd dat de gastkinderen niet mogen lijden onder haar ziekte.

Als de gastouder besluit niet te kunnen opvangen, dan kunnen de ouders contact opnemen met Gastouderbureau Sproet met het verzoek om vervangende opvang te organiseren. Het best kunnen zij hiervoor terecht bij hun eigen gastouderbegeleider. Mocht er in het verleden al eens vervangende opvang zijn geweest bij een andere gastouder, dan mogen ouders ook rechtstreeks contact opnemen met die gastouder om te informeren of zij wellicht opnieuw het kind kan en wil opvangen.

Als de gastouder besluit dat de opvang gewoon door kan gaan, maar ouders besluiten toch hun kind niet te brengen, dan wordt de gastoudervergoeding wel in rekening gebracht.

ZIEKE HUISGENOOT VAN GASTOUDER

Als een van de kinderen van de gastouder, of haar partner ziek is, informeert de gastouder de ouder(s) zo snel mogelijk. Als het daarbij gaat om een ziekte waarbij de GGD adviseert om geen opvang te bieden, dan doet de gastouder dat ook niet en wordt de gastoudervergoeding ook niet uitbetaald.

VACCINATIES

Over vaccinaties in de kinderopvang wordt de laatste jaren flink gediscussieerd. Wij zijn van mening dat iedereen zijn eigen afweging moet maken in het wel of niet laten vaccineren van hun kind(eren).
Uit onderzoek blijkt de meerderheid van de kinderen nog altijd het Rijksvaccinatieprogramma volgt. Dat is dan ook ons uitgangspunt.

Als gastouderbureau verwelkomen wij alle kinderen, al dan niet gevaccineerd. Echter, voor de opvang van alle kinderen zijn wij afhankelijk van onze gastouders. In principe geldt dat, omdat de vaccinatiegraad zo hoog is, het juist wenselijk is dat niet-gevaccineerde kinderen worden omringd door gevaccineerde kinderen en dat gastouders dus, net als wij open staan voor de opvang van alle kinderen.
Het kan echter zijn dat een gastouder, bijvoorbeeld door haar privé-situatie, anders besluit. Die keuze is altijd aan de gastouder. Het wel of niet (laten) vaccineren van je kind is zowel voor ouders als voor gastouders een persoonlijke beslissing en i.v.m. met de Privacywet zijn ouders noch gastouders verplicht om ons hierover te informeren.

Wij kunnen onze gastouders niet verplichten een niet-gevaccineerd kind te accepteren. In de praktijk blijkt dat dat ook geen zin heeft, omdat de ideeën over wat goed is voor een kind dan te veel uiteenlopen, waardoor een goede en duurzame samenwerking in de opvang tussen gastouder en ouders, niet tot stand komt.

Voorbeeld 1

Gastouder Vanessa was vroeger leerkracht lichamelijke opvoeding. Beweging, sport en spel maken daarom deel uit van haar dagelijkse opvang. Vaak zet zij een parcours uit, waar de kinderen overheen lopen, rennen en rollen. Zo kunnen ze heerlijk hun energie kwijt en ontwikkelen zij hun motoriek.

Voorbeeld 2

Gastouder Nazia en gastouder Josje wonen dichtbij elkaar. Met regelmaat wandelen zij samen, met alle kinderen in hun grote wandelwagens, naar de kinderboerderij, waar de kinderen met elkaar buiten kunnen spelen.

VOOR DE MEESTE GASTOUDERS IS EEN DAGELIJKS WANDELINGETJE IN DE BUURT EEN VAST ONDERDEEL VAN DE OPVANGDAG.

Illustratie uit ons eigen kinderboek: "Sproet, een fijne dag bij de gastouder", door Monique Tekstra-van Lochem, ISBN 9789083026848

KWALITEIT

Bij Sproet realiseren we ons maar al te goed dat wij werken met en voor de jongste kinderen. Hiervoor voelen wij een grote verantwoordelijkheid. En wij willen voor hen alleen het beste. Daarom zetten wij ons continu in om de kwaliteit van onze gastouderopvang zeer hoog te houden.

Als gastouderbureau worden wij hiervoor ook jaarlijks geïnspecteerd door de GGD. Er wordt gecontroleerd of wij voldoen aan de wettelijke eisen zoals deze beschreven staan in de Wet Kinderopvang. De uitkomsten hiervan worden beschreven in een inspectierapport. Onze inspectierapporten kun je inzien via deze QR-code:

GASTOUDERS

Selectiecriteria
Voordat een gastouder zich kan inschrijven bij Gastouderbureau Sproet moet zij voldoen aan een aantal belangrijke criteria. Deze criteria bestaan uit twee delen:

1. De wettelijke eisen
2. De eisen van Sproet

Wij zullen in dit hoofdstuk uitleggen wat wij hieronder verstaan.

WETTELIJKE EISEN	AANVULLENDE CRITERIA VAN SPROET	WETTELIJKE EISEN	AANVULLENDE CRITERIA VAN SPROET
De gastouder kent de inhoud van de Risico Inventarisatie Veiligheid en Gezondheid van Sproet, laat deze jaarlijks door het gastouderbureau uitvoeren en houdt zich aan gemaakte afspraken	De gastouderbegeleider van Sproet komt hiervoor jaarlijks bij de gastouder thuis en doorloopt, samen met de gastouder, de vragenlijst, waarna deze door zowel Sproet als de gastouder wordt geaccordeerd.	Een diploma uit de lijst van 'diploma's gastouderopvang'. Dit is tenminste een diploma MBO2 Helpende Zorg & Welzijn inclusief een pedagogische module.	Wij zien graag een diploma op tenminste MBO4 niveau, met een pedagogische module.
De gastouder kent de inhoud van de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling en handelt daarnaar.	De gastouder wordt door Sproet op de hoogte gehouden van eventuele wijzigingen in de Meldcode. Via onze online academie van Kinderwijs TV kunnen de gastouders de modules over de Meldcode volgen.	Iedere gastouder volgt jaarlijks 7 uur aan permanente educatie. De gastouder mag dit zelf vormgeven, maar de educatie moet wel bijdragen aan het bieden van verantwoorde kinderopvang.	Wij faciliteren hierin de gastouders door het aanbieden van permanente educatie (online scholing) via Kinderwijs TV.
De gastouder heeft geen eigen kinderen die onder toezicht staan.	Bij Sproet willen we graag een zo open mogelijk contact met onze gastouders. Wij verwachten dan ook dat gastouders ons op de hoogte brengen van privé-aangelegenheden als deze van invloed zijn op de opvang.	Een geldig en geregistreerd diploma EHBO aan kinderen.	De verantwoordelijkheid voor het tijdig opnieuw behalen van het EHBO diploma ligt bij de gastouder, echter Sproet bewaart de diploma gegevens en stuurt voor de einddatum een herinnering aan de gastouder.
De gastouder is telefonisch bereikbaar voor ouders en het gastouderbureau tijdens het bieden van opvang.	Het is van groot belang dat de gastouder te allen tijde bereikbaar is voor ouders en het gastouderbureau. Dit is bij voorkeur telefonisch, maar kan ook via whatsapp.	Een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) van zichzelf.	Sproet bewaart een kopie van deze VOG in het dossier van de gastouder.
Iedere gastouder moet een achterwacht hebben. De achterwacht is een volwassene die in geval van nood binnen 15 minuten bij de voorziening voor gastouderopvang aanwezig kan zijn.	Bij Sproet verwachten wij dat al onze gastouders beschikken over een achterwacht die in geval van nood de gastouder kan bijstaan. De gastouder beschrijft in haar werkplan wie deze personen zijn.	Een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) van haar huisgenoten van 18 jaar of ouder en van structureel bezoek (tenminste een half uur per drie maanden aanwezig bij de opvang)	Sproet bewaart een kopie van deze VOG in het dossier van de gastouder.
De gastouder moet beschikken over een aparte slaapruimte voor kinderen tot 1,5 jaar.	Het streven van onze gastouders moet zijn dat alle kinderen een eigen slaapruimte hebben, dat hoeft echter niet. Met de gastouder wordt besproken hoe dit in haar huis te realiseren is.	De gastouder is gekoppeld aan het bemiddelende gastouderbureau in de personenregister kinderopvang	De gastouder draagt hiervoor zelf zorg, Sproet kan de koppeling ook tot stand brengen en controleert de koppeling voor start van opvang.

GASTOUDERBUREAU SPROET

De gastouder kan in het algemeen goed communiceren zowel schriftelijk als verbaal: met kinderen op hun niveau (en kindhoogte), met ouders op open en transparante wijze over (de opvang van) hun kind en met het gastouderbureau over alles wat van invloed is op de opvang.		De volwassen huisgenoten en structureel bezoek zijn gekoppeld aan het bemiddelende gastouderbureau in het personenregister kinderopvang	De gastouder is verantwoordelijk voor de koppeling van de overige volwassenen in het personenregister. Sproet bewaart de kopieën van de VOGs en de gastouderbegeleider zal persoonlijk kennismaken met deze volwassenen.
De gastouder heeft ervaring in het werken met kinderen die niet van haar zelf zijn.		Een goede beheersing van de Nederlandse taal	Als de moedertaal van de gastouder niet Nederlands is, controleert Sproet of haar Nederlands voldoende is. Echter, in overleg met de ouders mag de gastouder (soms) ook haar eigen taal spreken met de kinderen, met als doel hen die taal te leren.
De gastouder heeft een duidelijke eigen visie op de omgang met en opvoeding van haar gastkinderen in haar opvang. Deze visie legt zij bij voorkeur vast in haar pedagogisch werkplan.		De gastouder is 21 jaar of ouder en woont niet op hetzelfde adres als de ouders van de kinderen die zij opvangt	Sproet bemiddelt alleen in gastouderopvang bij gastouders thuis, dus er is geen sprake van inwoning bij het gezin.
De gastouder geeft op haar eigen wijze invulling aan een gezond leefpatroon voor de kinderen en leeft dit zelf voor.		De gastouder kent de inhoud van het pedagogisch beleid van Gastouderbureau Sproet en handelt daarnaar	De inhoud van ons pedagogisch beleid wordt ter sprake gebracht bij het intakegesprek. Bij inschrijving dient de gastouder deze te lezen.
De gastouder heeft een duidelijke passie en liefde voor het werken met kinderen en voor het begeleiden van kinderen in hun ontwikkeling. Dat is haar grootste motivatie voor het werken als gastouder.		Gastouders schrijven een pedagogisch werkplan. Hierin staat hoe zij het pedagogisch beleidsplan van het gastouderbureau in de praktijk brengen. Gastouders moeten de ontwikkeling van de kinderen volgen. In het pedagogisch werkplan beschrijven gastouders hoe zij deze ontwikkeling volgen.	De gastouders vullen het Pedagogisch Hart (pedagogisch werkplan) in. Hierin wordt de gastouder o.a. gevraagd naar haar visie, manier van werken en op welke manier zij de ontwikkeling van het kind volgen.
De gastouder kan reflecteren op haar eigen handelen, iets wat wij ook met haar bespreken tijdens de coachingsgesprekken.		Het gastouderbureau biedt elke gastouder jaarlijks 3 uur coaching door een pedagogisch beleidsmedewerker. Deze coaching richt zich op bieden van verantwoorde kinderopvang	Alle gastouderbegeleiders bij Sproet zijn geschoold tot pedagogisch beleidsmedewerker. Naast de reguliere huisbezoeken, vinden er ook coachgesprekken plaats met de gastouder en wordt er samen een coachplan opgesteld. Daarnaast wordt er jaarlijks een intervisiebijeenkomst georganiseerd.
De gastouder verkeert in goede lichamelijke en geestelijke gezondheid.			

FUNCTIE- EN TAAKOMSCHRIJVING

De primaire taak van een gastouder is de zorg voor de gastkinderen. Zij zorgt ervoor dat de kinderen op tijd verschoond worden, op tijd slapen en op tijd hun eten en drinken krijgen. Dit doet zij in een omgeving die geschikt is voor de opvang van kinderen en die schoon en veilig is. Daarbij zorgt zij ervoor dat de kinderen voldoende speelmogelijkheden hebben.

Dit is de meest basale taakomschrijving van een gastouder. Echter, van gastouders bij Gastouderbureau Sproet verwachten wij meer dan alleen deze zorg.

Wij verwachten dat onze gastouders gastouder zijn omdat zij liefde hebben voor kinderen, het fantastisch vinden om kinderen te zien opgroeien en hen te begeleiden in hun ontwikkeling. Hierbij hebben zij oog voor de eigen-wijsheid en individualiteit van ieder kind.

Wij verwachten dus ook dat gastouders zich daarvoor met regelmaat willen laten (bij)scholen, door cursussen en trainingen te volgen, zodat hun kennis up-to-date blijft. Vanaf 1 juli 2026 is het een wettelijke eis dat iedere gastouder jaarlijks 7 uur aan permanente educatie volgt. Dit is aanvullend op de pedagogische coaching. De gastouder mag dit zelf vormgeven, maar de educatie moet wel bijdragen aan het bieden van verantwoorde kinderopvang. Om gastouders hierin te faciliteren bieden wij hen een gratis lidmaatschap op onze online academie, waarin zij jaarlijks 30 modules over verschillende onderwerpen kunnen volgen. Ook organiseren wij jaarlijks een studiedag voor onze gastouders, waarop zij een of meerdere trainingen kunnen volgen.

En als laatste verwachten wij dat onze gastouders beschikken over de volgende vaardigheden en eigenschappen:

- Sterk empathisch vermogen, waarmee zij zich kunnen inleven in het kind en in de ouder(s)
- Enthousiasme voor het werken met kinderen
- Goed kunnen overleggen en open staan voor andermans ideeën en meningen
- Betrouwbaarheid, gastouderopvang is gebaseerd op vertrouwen
- Respectvol, voor ieder kind en voor ieder mens en alles wat bij hen hoort
- Veel verantwoordelijkheidsgevoel en zelfstandigheid, als gastouder werk je zelfstandig, wij ondersteunen, begeleiden, faciliteren en coachen haar, zodat zij zich kan richten op de kinderen. Echter voor de uiteindelijk uitvoering en het voldoen aan de wettelijke eisen draagt de gastouder zelf verantwoordelijkheid.
- Creativiteit, dit uit zich niet alleen in de meest gevarieerde knutselwerkjes, maar ook in hoe zij omgaat met situaties die zich in de opvang voordoen
- Flexibiliteit, als je werkt met kinderen is geen dag hetzelfde, maar ook in het contact met ouders moet je je soms flexibel opstellen
- Duidelijkheid, de gastouder moet zichzelf duidelijk kunnen uiten richting de kinderen, zodat zij weten waar zij aan toe zijn, maar ook richting ouders en ons als gastouderbureau
- Openheid, naar haar gastouderbegeleider, zodat wij weten wat er bij haar speel en we eventueel kunnen helpen. En ook naar kinderen en ouders, zodat er begrip kan ontstaan.
- Goede communicatie, de gastouder houdt ons en de ouders op de hoogte van hoe het gaat, met het kind, met de opvang en met zichzelf.

TOEGEVOEGDE WAARDE

Onze gastouders bieden toegevoegde waarde. Zij zijn geen oppas die er alleen voor zorgt dat een kind niets overkomt als de ouders aan het werk zijn. Net als de kinderen mogen ook onze gastouders hun eigen-wijsheid volgen. Iedere gastouder is uniek en kan vanuit dat principe aan ieder kind iets unieks bieden. Wij stimuleren en ondersteunen haar daarin. Want zo is er ook voor ieder gezin en ieder kind een passende gastouder(opvang) te vinden.

Wij vinden het daarbij wel belangrijk dat de gastouder zich bewust is van wat zij doet en biedt in haar opvang en waarom zij voor die aanpak of dat aanbod kiest. Dit legt zij aan ons uit tijdens het eerste intakegesprek en legt zij vast in haar Pedagogisch Hart. Ook bij de persoonlijke bezoeken door gastouderbegeleider, wordt de opvang met de gastouder besproken. Bovendien ontvangt de gastouder per jaar 3 uur pedagogische coaching door onze gastouderbegeleiders/pedagogisch coaches, waarbij haar eigen ontwikkeling en de kwaliteit van haar opvang centraal staat.

Als hulpmiddel bieden wij gastouders een format voor een pedagogisch werkplan (het Pedagogisch Hart), waarop zij gemakkelijk haar eigen visie kan invullen, zodat zij deze gemakkelijker aan anderen, bijvoorbeeld de ouders, kan uitleggen.

VRIJWILLIGERS, STAGIAIRS, HUISGENOTEN EN STRUCTUREEL BEZOEK

Iedereen die tenminste een half uur per 3 maanden aanwezig is in de gastouderopvang moet een VOG aanvragen en hiermee geregistreerd zijn in het Personenregister, waardoor continue screening plaatsvindt. Ook moet de taak van de betreffende persoon worden beschreven in het Pedagogisch Hart van de gastouder.

Belangrijk is dat de gastouder altijd eindverantwoordelijke blijft voor de opvang van de kinderen.

ACHTERWACHT

Als de gastouder, tijdens de opvang, iets overkomt waardoor zij accuut geen opvang meer kan bieden, dan moet zij haar achterwacht inschakelen. Dit is een persoon die binnen een kwartier ter plaatse kan zijn en ervoor kan zorgen dat de ouders geinformeerd worden en de kinderen worden opgehaald. Deze achterwacht hoeft geen VOG te hebben en mag derhalve ook de opvang niet van de gastouder overnemen.

GROEP

Kleinschalig
Gastouderopvang is per definitie kleinschalig. Een gastouder mag voor maximaal 6 kinderen tegelijkertijd zorgdragen. Hiervoor geldt echter wel een bepaalde leeftijdsverdeling.

Maximaal 2 baby's (kinderen van 0 jaar)
Maximaal 4 kinderen onder de 2 jaar
Maximaal 5 kinderen onder de 4 jaar
Maximaal 6 kinderen als van die kinderen er minimaal 1 schoolgaand (4+ jaar) kind is. Opvang van schoolkinderen kan plaatsvinden tot de leeftijd van 13 jaar of totdat het kind naar de middelbare school gaat. Daarna vervalt ook het recht op kinderopvangtoeslag.

Deze aantallen zijn inclusief de eigen kinderen van de gastouder. Eigen kinderen tellen mee totdat het kind 10 jaar is (per 1 juli 2026 is deze leeftijdseis verlaagd naar 8 jaar). Vanaf dat moment gaan wij ervan uit dat een eigen kind minder zorg en aandacht van de gastouder nodig heeft en zichzelf kan redden in huis.

Een voorbeeld:
Gastouder Annemieke vangt 2 baby's op van 0 jaar, 2 dreumesen van 1 en een peuter van 2,5 jaar.

BEWEEG- EN SPEELRUIMTE

Het is niet vanzelfsprekend dat iedere gastouder altijd maximaal 6 kinderen mag opvangen. Hoewel er vanuit de wet geen vierkantemeter-eis is (zoals die er voor kinderdagverblijven wel is) vinden wij het wel belangrijk dat ieder kind voldoende beweeg- en speelruimte heeft. Daarom bekijken wij samen met de gastouder, voordat zij start met haar opvang, naar welk aantal kinderen voor haar opvang reëel is. Woont zij erg klein, dan zullen wij er, samen met haar, voor kiezen om haar maximumaantal kinderen lager in te stellen.

VEILIGHEID VAN DE OPVANGLOCATIE

Aan de ruimtes waar gastouderopvang plaatsvindt, worden wettelijke eisen gesteld. Deze eisen zijn anders dan bij kinderdagverblijven. Uitgangspunt hierbij is altijd dat het veilig, hygiënisch en in het algemeen geschikt is voor kinderopvang.
Wij vinden het ook belangrijk dat de sfeer van de gastouderopvang huiselijk blijft. De opvang vindt plaats in een thuissituatie en dat mag gezien worden ook als er opvang plaatsvindt.

WETTELIJKE EISEN

Volgens de Wet Kinderopvang moet de opvanglocatie van gastouderopvang voldoen aan de volgende eisen:

- Voor kinderen tot 1,5 jaar is er een aparte slaapruimte, dit betekent een ruimte, anders dan de ruimte waar gespeeld wordt
- Zowel binnen als buiten voldoende speelmogelijkheden, dit betekent niet dat iedere gastouder een tuin moet hebben, maar er moet, bij afwezigheid van een tuin, wel voldoende geschikte ruimte zijn in de nabije omgeving van het huis van de gastouder, bijvoorbeeld een park of speeltuin
- De woning moet altijd rookvrij zijn
- Er moet een achterwacht beschikbaar zijn
- Een maximaal aantal kinderen dat past bij de grootte van de opvanglocatie
- Voldoende goed functionerende rookmelders

De gastouder draagt er zelf verantwoordelijkheid voor dat zij aan deze eisen voldoet. Uiteraard controleren wij dit voordat de gastouder start met haar opvang via Sproet en dit herhalen wij jaarlijks door middel van de Risico Inventarisatie. Naar aanleiding van die Risico Inventarisatie wordt eventueel een actieplan opgesteld met te herstellen zaken. De gastouder draagt er zorg voor dat deze situaties worden aangepast en dat de gemaakte afspraken worden nageleefd.
Indien van toepassing informeert zij ook haar huisgenoten hierover.

De Risico Inventarisatie van jouw gastouder mag je altijd inzien. Vraag hiernaar bij jouw gastouderbegeleider of gastouder.

MELDCODE, PROTOCOL EN FORMULIEREN

Vanuit Gastouderbureau Sproet stellen wij de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling en het Protocol Veilig slapen en wiegendood beschikbaar aan onze gastouders, evenals formulieren die gastouders in verschillende situaties kunnen en moeten gebruiken.

Naast de Meldcode en het protocol Veilig slapen en wiegendood zijn de volgende formulieren te downloaden in het portaal van de gastouder op 'Mijn Sproet':

- Formulier ongevallenregistratie
- Formulier medicijngebruik (deze is ook te vinden in het portaal van de ouders)
- Formulier afsprakenlijst (deze is ook te vinden in het portaal van de ouders)
- Vluchtplan

OUDERCOMMISSIE

Om de kwaliteit van de opvang te waarborgen en om deze te laten aansluiten bij de wensen van ouders, streven wij ernaar continu een vertegenwoordiging van ouders te hebben in de vorm van een oudercommissie.

Deze oudercommissie mag gevraagd en ongevraagd advies geven over het beleid van Gastouderbureau Sproet. Hiervoor komt zij tenminste tweemaal per jaar bij elkaar.
De oudercommissie heeft een eigen reglement.
Indien een ouder interesse heeft in deelname aan de oudercommissie kan deze daarvoor contact opnemen met de eigen gastouderbegeleider.

Op het moment dat er geen oudercommissie is, zullen wij ouders via e-mails, nieuwsbrieven en het portaal van 'Mijn Sproet' op de hoogte houden van het gevoerde beleid en nieuws.

Ook zonder oudercommissie zijn ouders altijd welkom, om tips of adviezen bij ons te melden.

Meer informatie over de oudercommissie is te vinden in het pdf-bestand 'Oudercommissie Sproet' in je eigen 'Mijn Sproet'-portaal.

KLACHTENREGELING EN GESCHILLENCOMMISSIE

Op het moment dat ouders of gastouders een klacht hebben over Gastouderbureau Sproet of bij ons aangesloten gastouders dan vragen wij dat kenbaar te maken aan hun eigen gastouderbegeleider, of aan een van de andere medewerkers van Sproet.
Wij zullen er altijd alles aan doen om de klacht op te lossen of om te bemiddelen in een conflict.

Komen wij er toch samen niet uit dan zijn kunnen ouders hun klacht neerleggen bij de Geschillencommissie. Aan deze geschillencommissie is een klachtenloket verbonden.

Wij hopen echter dat wij eerst zelf de gelegenheid krijgen om de klacht samen te bespreken. Het is voor ons ook van belang goed te weten wat de klacht is, zodat wij daar in de toekomst van kunnen leren.
Zie voor een uitgebreide beschrijving van ons klachtenreglement het pdf-document 'Klachtenreglement Sproet' in je eigen 'Mijn Sproet'-portaal.

BEGELEIDING & COACHING

VOLGEN ONTWIKKELING KIND

Alle kinderen ontwikkelen zich op hun eigen manier en in hun eigen tempo. Vanuit Sproet vinden we het belangrijk om dat te benadrukken.
Gastouders volgen de ontwikkeling van kinderen. Hoe zij dat doen, beschrijven zij in hun pedagogisch werkplan (Pedagogisch Hart). Samen met hun Pedagogisch Coach/Gastouderbegeleider van Sproet kunnen zij de ontwikkeling van kinderen bespreken. Zo staat zij er niet alleen voor en heeft zij altijd iemand die met haar mee denkt en indien gewenst met haar mee kijkt, bijvoorbeeld bij een observatie.

KINDPORTRET

Om gastouders verder te helpen bij het volgen van de kindontwikkeling, bieden wij gastouders een zogenaamd Kindportret. Dit is een formulier, waarin de gastouder, met regelmaat (bijvoorbeeld 1x per jaar rond de verjaardag van het kind), haar observaties t.a.v. de ontwikkeling van het kind op verschillende gebieden, beschrijven. Dit document dient als uitgangspunt voor een (evaluatie)gesprek met ouders over het kind.
In dit kindportret staat het welbevinden van het kind altijd centraal.

Dit kindportret is uitdrukkelijk geen lijstje waarin staat wat een kind zou moeten kunnen op een bepaalde leeftijd. Het neemt de ontwikkeling van ieder individuele kind zelf als uitgangspunt.

BIJZONDERHEDEN IN DE ONTWIKKELING

Toch kan het zijn dat bij een gastouder zorgen ontstaan rondom de ontwikkeling van een kind. Gastouders zien meerdere kinderen tegelijkertijd. En onze gastouders hebben vaak al jarenlange ervaring in het werken met kinderen. Dit, gecombineerd met hun (pedagogische) opleiding en bijscholing, maakt dat zij al vroeg bijzonderheden kunnen opmerken in de ontwikkeling van een kind.

Als dat het geval is kan de gastouder dit bespreken met haar gastouderbegeleider en Pedagogisch Coach. Bovenal is het van belang dat de gastouder haar observatie aankaart bij de ouders.
Wij begeleiden de gastouder hierin naar behoefte. Bijvoorbeeld door dit gesprek met haar voor te bereiden en samen met haar te kijken naar wie zij de ouders eventueel kan doorverwijzen voor verder advies, hulp of begeleiding.

In onze Sociale Kaart hebben wij een overzicht van instanties, maar ook de eigen huisarts van het kind zou een volgende stap kunnen zijn.

COACHING

Onze gastouderbegeleiders zijn opgeleid tot Pedagogisch Coach/Beleidsmedewerker. Vanuit die hoedanigheid bieden wij tenminste 3 uur per jaar coaching aan onze gastouders. Dit doen wij door tenminste twee keer per jaar een uur een 1:1 coachingsgesprek met de gastouder in te plannen.

Hierbij wordt een coachplan opgesteld of hieraan opvolging gegeven.

De gastouder geeft in deze gesprekken aan waar haar coachingsvraag of -behoefte ligt. Dat kan zijn bij haar persoonlijke competenties, communicatie en vaardigheden binnen de opvang en met ouders, Kindontwikkeling (bijv. als zij zich wil verdiepen in samenspel of taalontwikkeling) en ook kunnen daarbij Casussen of dat wat er op dat moment in de opvang speelt, aan bod komen.

INTERVISIE

Als onderdeel van de 3 uur coaching per gastouder per jaar, bieden wij gastouders coaching door middel van (tenminste) een uur durende intervisie, samen met collega gastouders. Deze intervisie staat onder leiding van de Pedagogisch Coach.

Gastouders kunnen hier zelf casussen inbrengen en ook doen wij vanuit Sproet voorstellen voor te bespreken onderwerpen.

Als de gastouder behoefte heeft aan extra coaching, of zij geeft de voorkeur aan een 3e uur 1:1 coaching in plaats van deelname aan de intervisie, dan kan zij dit aangeven bij haar gastouderbegeleider/Pedagogisch Coach.

DOEL: BIEDEN VAN KWALITATIEF HOOGSTAANDE KLEINSCHALIGE KINDEROPVANG

Het doel van onze Pedagogische Coaching is het bewaken van de kwaliteit van de opvang die geboden wordt door de gastouder, de uitvoering van ons Pedagogisch beleidsplan en haar eigen Pedagogisch werkplan en daarmee continuïteit in het bieden van verantwoorde kinderopvang door de gastouder.

Door deze coaching krijgt de gastouder beter inzicht in haar eigen handelen en in haar eigen visie ten aanzien van haar opvang. Ook geven wij op deze manier ondersteuning aan de gastouder en extra expertise, waardoor de gastouder zichzelf en haar opvang op haar eigen manier kan blijven ontwikkelen en zo de kinderen de beste opvang kan blijven bieden.

Met onze coaching weet de gastouder nog beter dat ze er niet alleen voor staat, maar dat wij er zijn om samen met haar zorg te dragen voor de best mogelijke opvang voor alle kinderen.

COACHPLAN

Met het oog op de unieke kinderopvang die ieder van onze gastouders geeft, willen wij ook met onze coaching aansluiten bij de behoeften van onze gastouders. Daarom passen wij de coaching aan op dat wat de gastouder wil leren. Haar Pedagogisch Hart (werkplan) kan hierbij het uitgangspunt zijn.
De Pedagogisch Coach/beleidsmedewerker en de gastouder maken samen afspraken over de inhoud en de vorm van de coaching. Dit wordt schriftelijk vastgelegd in een Coachplan. Tijdens alle vervolg- en voortgangsgesprekken kan hierop teruggegrepen en/of voortgebouwd worden.

CONCLUSIE

SAMEN VOOR HET KIND

Samen met de gastouder en de ouders vormt Gastouderbureau Sproet een samenwerkingsverband met het kind als uitgangspunt.
Gastouderopvang draait om kinderen. Hiervoor werken we nauw met elkaar samen: als gastouderbureau, gastouder en ouder(s).

VERTROUWEN

Bij alles wat wij (ouders, gastouders en Sproet) doen staat het kind centraal. Vertrouwen en communicatie vormen hiervoor de basis. Vertrouwen, omdat je nu eenmaal niet constant kunt zien wat er waar met je kind gebeurt. Je moet er dus op kunnen vertrouwen dat de ander (de gastouder) het goed doet.
Daarom gaat Sproet uit van persoonlijke aandacht en bemiddeling, waarbij wij na een persoonlijk intakegesprek met het gezin op zoek gaan naar de best passende gastouder, die wij goed kennen door ons intensieve contact met haar.
Pas als bij de kennismaking blijkt dat er sprake is van een 'klik' en een goed gevoel tussen gastouder en ouders gaat de opvang van start.

COMMUNICATIE

Communicatie is van belang omdat het voor een kind belangrijk is dat de verstandhouding tussen alle partijen goed is en er tussen de betrokken volwassenen duidelijkheid is in wat de ander ergens van vindt. Door met elkaar te praten over wat je belangrijk vindt, of wat je ervaart bij het kind, kun je elkaar en elkaars cultuur, normen en waarden leren kennen. Van onze gastouders verwachten wij een open houding en respect voor de culturele, religieuze en persoonlijke keuzes van ouders. Als gastouderbureau inventariseren wij deze voorkeuren bij zowel de gastouders als de ouders en proberen wij mede op basis hiervan een zo passend mogelijke match te maken.

Echter, als professionals in de kinderopvang en vanuit onze pedagogische kennis en ervaring (zowel van ons als van onze gastouders), is het belang van het kind altijd leidend bij het maken van keuzes in ons (pedagogisch) handelen.

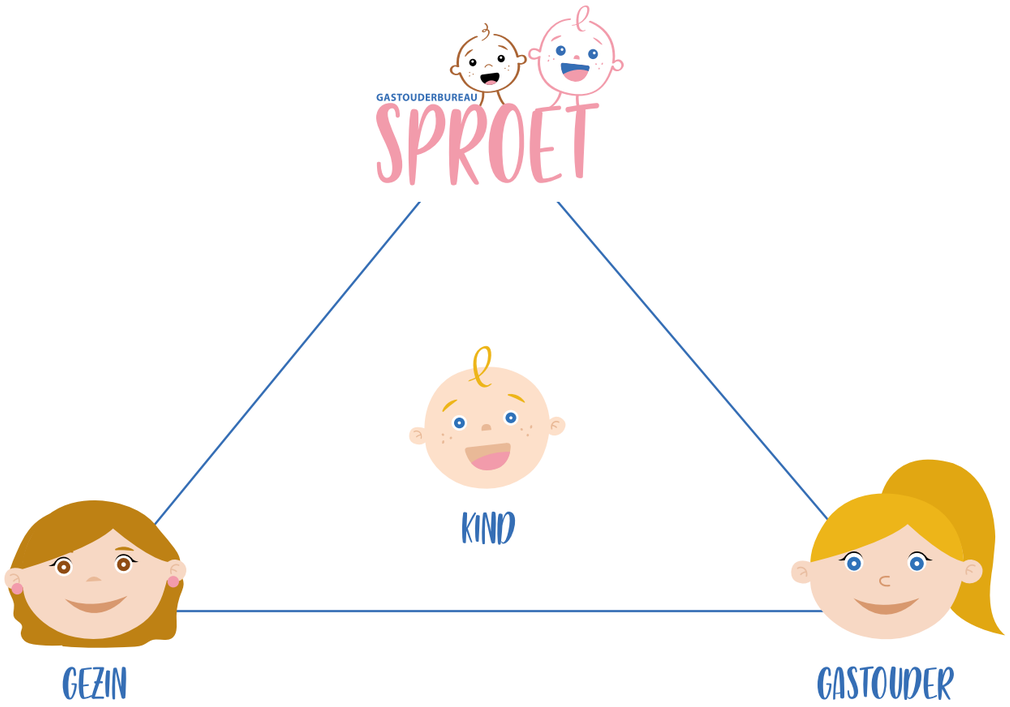

GASTOUDERBUREAU SPROET

Heb je nog vragen over ons pedagogisch beleidsplan? Wil je tips over de ontwikkeling en opvoeding van jouw kind of wil je meer weten over onze gastouderopvang of wil je zelf gastouder worden?

Je bent altijd welkom!

GA NAAR ONZE WEBSITE:

www.gastouderbureausproet.nl

OF MAIL NAAR:

info@gastouderbureausproet.nl